

CZESŁAW GRUSZKA

ur. 1923; Leszkowice

Miejsce i czas wydarzeń	Leszkowice, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Handel, handel wymienny, życie codzienne, handlarze Żydowscy, wartość towarów

Handlem wymiennym trudnili się głównie Żydzi

Byli tacy handlarze, że jak to mówią, dostarczali towar po wsiach. Dużo takich Żydów było, co miał tam jakiś pojemnik - te pojemniki, to były przystosowane do noszenia - i miał ze sobą farbki, miał napastrki, miał igły, miał szpilki do włosów, do wpinania i tak dalej. I nosił te towary, zachodził do domu no i: „No niech pani kupi to i to. Mam to, mam farbki, mam to”. – „No tak, ale ja nie mam pieniędzy”. – „No to co pani ma? Co pani ma?” – „No, nic nie mam.” – „Ma pani szmaty?” – „No, no szmatów może by się znalazło”. – „No to da pani szmaty!” I wycenione mniej więcej szmaty, tam kilogram, czy ile [kupował]. Bo szmaty były przeważnie swoje roboty. Lniane. Bo też te szmaty, które były fabryczne, niby to, też więcej sztuczne, to też przyjmowali, ale były dużo tańsze, a szmata lniana, czy wełniana, no to była duża różnica. Wełniana to przekraczała ceny wszystkich innych szmat. Czy to koszula lniana znoszona, czy spodnie, czy coś inne. No to jeżeli jakiś stary sweter, to on ważył koło kilograma, no to szacował, ile to za to i dawał ten towar. Wozili nawet wozami towary. No to już, jak wozem, to miał tam garnki, miski i inne naczynia. Jechał przez wieś, i krzyczał już: „Szmaty, szmaty, szmaty. Garki.” - Co on ma, i że zbiera szmaty. I w ten sposób zaopatrywali. Ja tak oceniam, jeżeli chodzi o naród polski, że oni to udogodnienie udostępniali dla wielu ludzi. A jeżeli on wozem jechał, to i zboże przyjmował i taka była wymiana. [U Żydów] to akcent był inny. Nawet jak oglądałem w reportażu tego rabina i słuchałem jego wypowiedzi, no to też, pomimo, że polszczyzna dobra już jego, no, ale jednak jest trochę akcent taki inny i wysławianie się.

Data i miejsce nagrania	2016-12-27, Krępiec
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Agnieszka Piasecka
Redakcja	Agnieszka Piasecka
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"